

Sygn. I C 154/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w S. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Janusz Blicharski
Protokolant:	Karina Hofman

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2013 r. w S.

na rozprawie

sprawy z **powództwa J. Ł. (1)**

przeciwko **(...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...)**

o ustalenie nieważności uchwały i nakazanie

1. stwierdza nieważność uchwały nr (...) Zarządu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...) z dnia 24.03.2013 r. odmawiającej przyjęcia J. Ł. (1) w poczet członków spółdzielni i nakazuje przyjąć J. Ł. (1) na członka (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...);

2. zasądza od (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...) na rzecz J. Ł. (1) kwotę 200 zł (słownie dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis.

IC 154/13

UZASADNIENIE

Powódka J. Ł. (1) wniosła o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) Zarządu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...) z dnia 24.03.2013 r. w przedmiocie odmowy przyjęcia powódki w poczet członków spółdzielni. Wniosła również o nałożenie na pozwaną obowiązku podjęcia uchwały, zgodnej z postanowieniami statutu. W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że jest żoną członka spółdzielni (...), a w dniu 27.12.2012 r. złożyła deklarację przystąpienia do spółdzielni powołując się na stosowny zapis w statucie. Zarząd spółdzielni pismem z 10.01.2013 r. poinformował powódkę, iż decyzja o sposobie załatwienia wniosku będzie uzależniona od rozstrzygnięcia przez Sąd Okręgowy w S. w sprawie IC (...) roszczenia męża powódki J. Ł. (2) o stwierdzenie nieważności uchwał organów spółdzielni. W dniu 25.03.2013 r. rada nadzorcza spółdzielni dokonała wykluczenia J. Ł. (2) z członkostwa (...). Wskazała również powódka, iż zarząd spółdzielni miał obowiązek przyjęcia jej na członka w myśl §10 statutu.

Pozwana spółdzielnia w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż powódka nie jest legitymowana do zaskarżenia uchwały do sądu, w związku z nie wykorzystaniem odwoławczej drogi wewnątrzspółdzielczej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. Ł. (1) pozostaje w związku małżeńskim z J. Ł. (2) -- okoliczność bezsporna

J. Ł. (2) od wielu lat jest członkiem (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...). Pełnił w niej również funkcję prezesa zarządu do stycznia 2011 r. W dniu 27.12.2012 r. powódka powołując się na postanowienia statutu spółdzielni zgłosiła wniosek o przyjęcie jej w poczet członków, przedkładając stosowną deklarację

Dowód: pismo powódki z 27.12.2012 r. k. 10

W odpowiedzi na wniosek zarząd (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...) poinformował J. Ł. (1), iż jej wniosek zostanie rozpatrzony po zakończeniu sprawy sądowej I C (...) i po uprawomocnieniu się wyrok

Dowód: pismo spółdzielni do powódki z 10.01.2013 r. k. 11

W sprawie IC (...) z powództwa J. Ł. (2) przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...) prawomocnym wyrokiem z dnia 5.02.2013 r. sąd stwierdził nieważność szeregu uchwał podjętych przez radę nadzorczą i walne zgromadzenie członków w roku 2011 **Dowód:** akta sprawy IC (...) wraz z orzeczeniem z 5.02.2013 r.

Po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie IC (...) w dniu 24.03.2013 r. zarząd spółdzielni podjął uchwałę nr (...) o odmowie przyjęcia J. Ł. (1) na członka spółdzielni, zaś dzień później 25.03.2013 r. rada nadzorcza spółdzielni podjęła uchwałę nr (...) o wykluczeniu J. Ł. (2) z rejestru członków.

Uchwała dotycząca J. Ł. (1) jako przyczynę odmowy przyjęcia do spółdzielni wskazała wydanie przez Sąd Rejonowy w L. w sprawie (...) nakazu zapłaty na mocy którego małżonkowie Ł. winni zapłacić solidarnie spółdzielni 1.500 zł zaległego czynszu. Jako drugi powód nieprzyjęcia powódki do spółdzielni wskazano, że w latach 2006-2008 przelano nieprawnie z konta (...) na rzecz małżonków Ł. blisko 4.000 zł jako zwrot nadpłaty czynszu. Okoliczności powyższe miały nie dawać gwarancji wiarygodności J. Ł. (1) jako członka spółdzielni.

Dowód: uchwały nr (...) zarządu spółdzielni k. 57 i uchwała nr (...) rady nadzorczej spółdzielni z 25.03.2013 r. k. 12.

W sprawie (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Łęborku na skutek wniesienia sprzeciwu przez pozwanego, w sprawie pod sygn.(...) (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w (...) cofnęła pozew na skutek spłacenia przez stronę pozwaną zaległości czynszowej.

Dowód: pismo procesowe cofające pozew z 23.10.2012 r. (k. 14)

oraz przyznanie prezesa spółdzielni, iż cofnięcie pozwu było wynikiem spłacenia zaległości.

Uchwała nr (...) rady nadzorczej spółdzielni z 25.03.2013 r. o wykluczeniu ze spółdzielni (...) została uznana za nieważną prawomocnym wyrokiem SO w S. z dnia 3 lipca 2013 r. w sprawie (...).

Na dzień 21.09.2013 r. wyznaczone zostało kolejne posiedzenie rady nadzorczej spółdzielni w przedmiocie wykluczenia J. Ł. (2) z rejestru członków.

- okoliczności bezsporne

Statut (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...) przewiduje w §10 prawo przyjęcia w poczet członków spółdzielni małżonka, osoby będącej już członkiem spółdzielni, zaś § 12 ust. 5 statutu określa, iż zarząd nie może odmówić

przyjęcia osoby spełniającej warunki określone w §10 tzn. także wtedy gdy o członkostwo ubiega się małżonek członka.

Dowód: k. 104 akt sprawy I C (...) SO w S.

Sąd zważył co następuje:

Powódka J. Ł. (1) - jako osoba nie będąca członkiem spółdzielni i nie mająca legitymacji do wystąpienia z roszczeniem o uchylenie uchwały - zażądała w trybie art. 189 k.p.c. ustalenia, że uchwała nr (...) zarządu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...) odmawiająca jej przyjęcia w poczet spółdzielni jest nieważna, domagała się również nałożenia na pozwaną obowiązku podjęcia uchwały, która byłaby zgodna z postanowieniami statutu. Powódka twierdziła mianowicie, iż jako małżonek osoby będącej już członkiem spółdzielni miała również prawo przystąpienia do spółdzielni, a spółdzielnia nie mogła w tej materii wydać decyzji odmownej.

Po uchwaleniu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z dnia 15 grudnia 2000 r. przepisem który określa kto może być członkiem spółdzielni mieszkaniowej jest art. 3 wspomnianej ustawy, jednak jest to przepis lakoniczny, a podstawowe regulacje w tym zakresie zawarte są nadal w ustawie Prawo Spółdzielcze /art. 15/, a następnie w statutach poszczególnych spółdzielni, które nie mogą być sprzeczne z ustawą. Zarówno prawo spółdzielcze jak i statut pozwanej spółdzielni w sposób kategoriyczny przesądzają, iż osobami legitymowanymi do przystąpienia do spółdzielni są małżonkowie osób, które już do spółdzielni należą.

Niesporne jest iż J. Ł. (1) będąc małżonką członka spółdzielni miała prawo zażądać przyjęcia jej na członka spółdzielni (§10 ust. 1 ppkt. 1 statutu i art. 3 ust. 2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych), natomiast zarząd spółdzielni w myśl zasady określonej w §12 pkt. 5 statutu nie mógł odmówić przyjęcia powódki do spółdzielni. W ocenie Sądu, spółdzielnia świadoma była swego obowiązku w stosunku do składającej deklarację członkowską J. Ł. (1), gdyż z uzasadnienia uchwały wynika jednoznacznie, iż decyzja odmowna związana jest wyłącznie z tym, iż kandydatka nie dawała gwarancji wiarygodności jako przyszły członek.

W tym miejscu pojawia się potrzeba udzielenia odpowiedzi na pytanie: czy powódka - jako osoba nie będąca członkiem - miała prawo wystąpić w związku z negatywną decyzją zarządu ze stosownym roszczeniem do sądu z pominięciem trybu wewnątrzspółdzielczego. Generalnie obowiązuje zasada, że spółdzielnia jako samodzielne zrzeszenie członków sama decyduje kogo przyjmuje do swego grona, a w stosunku do kogo wydaje decyzję odmowną, zaś kandydatom na członków nie przysługuje prawo składania odwołań albo zaskarżenia decyzji do sądu, jednocześnie obowiązek wyczerpania trybu wewnątrzspółdzielczego obowiązuje - w myśl postanowień art. 32 pr. spółdzielczego - tylko członków spółdzielni i to nie we wszystkich kwestiach. Od tej pierwszej zasady jednak zachodzą wyjątki i polegają one na możliwości zgłaszania i dochodzenia roszczeń przez "nie członków" na drodze sądowej w trzech przypadkach:

- gdy statut spółdzielni stanowi, że w określonej sytuacji spółdzielnia nie może odmówić przyjęcia w poczet członków;
- gdy z umowy ze spółdzielnią wynika, że kandydat powinien być przyjęty w poczet członków;
- gdy roszczenie o przyjęcie wynika z przepisów szczególnych./podobnie E. K.; Lex (...) 37/13/

Nawet jednak w/w przypadkach spółdzielnia może odmówić przyjęcia np. w sytuacji gdy bezpośrednio po przyjęciu nowo przyjęty członek mógłby z tej spółdzielni wykluczony (podobnie wyrok SN z 22.02.1968 r. I CR 7/68).

W toku procesu nie zostały wykazane żadne okoliczności, które kazały by przypuszczać, że J. Ł. (1) nie zasługuje na przyjęcie do spółdzielni, gdyż zaraz po przyjęciu mogłaby zostać wszczęta procedura o jej wykluczeniu.

W chwili podejmowania uchwały (...) J. Ł. (1) ani jej małżonek nie mieli żadnych zaległości czynszowych w spółdzielni (rzekome zaległości były przyczyną uzasadniająca odmowę przyjęcia). Natomiast zarzut bezprawnego zwrotu małżonkom Ł. ponad 5 lat temu rzekomej nadpłaty czynszu w żaden sposób nie został przez pozwaną udowodniony (choćby przez orzeczenie karne wydane przez sąd).

Bez znaczenia dla sprawy jest również wiązanie wniosku J. Ł. (1) ze sprawą wykluczenia z rejestru J. Ł. (2). Spółdzielnia kilkakrotnie podejmowała próby wykluczenia męża powódki ze spółdzielni, uczyniła to nawet dzień po decyzji w sprawie J. Ł. (1), jednak prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 3 lipca 2013 r. uchwała wykluczająca J. Ł. (2) została uznana za nieważną. Podobnie należy traktować kolejny wniosek o wykluczenie J. Ł. (2) ze spółdzielni który miał być rozpoznany na posiedzeniu rady nadzorczej w dniu 21 września 2013 r.

Mając powyższe na uwadze należało stwierdzić, iż uchwała nr (...) zarządu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...) z dnia 24.03.2013 r. jako sprzeczna z ustawą o spółdzielniach mieszkaniowych i statutem pozwanej spółdzielni jest nieważna, a wobec istnienia pozytywnych przesłanek przyjęcia powódki w poczet członków nakazano przyjąć J. Ł. (1) na członka (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w (...).

O kosztach orzeczono w trybie art. 98 k.p.c.

Na oryginale właściwy podpis.